

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання
німецької мови на тему:
«Структурні особливості уроків німецької мови та культури у
старшій школі у закладах загальної освіти»**

студентки групи СОНім 20-20
філологічного факультету освітніх технологій
освітньо-професійної програми Іноземні мови та
літератури, методика навчання іноземних мов і
зарубіжної літератури (німецька мова і друга
західноєвропейська мова)
за спеціальністю 014 Середня освіта
Різник Катерини Вячеславівни

Члени комісії:

Науковий керівник: Кандидат педагогічних наук,
доцент Свиридюк Віра Петрівна

_____ Зеня Л. Я.

Національні

шкала

_____ Свиридюк В. П.

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ТЕМА:

«Структурні особливості уроків німецької мови та культури у старшій школі у закладах загальної освіти»

ЗМІСТ

Вступ	2
Розділ 1. Теоретичні основи вивчення німецької мови та культури у старшій школі	5
1.1 Історичний нарис вивчення німецької мови у шкільній програмі старшої школи.....	5
1.2 Основні методи та підходи до вивчення іноземних мов у старшій школі.....	7
1.3 Педагогічні та культурологічні аспекти вивчення німецької мови та культури.....	14
Висновки до розділу 1	16
Розділ 2. Особливості планування та організації уроків німецької мови та культури	18
2.1 Важливість планування уроків німецької мови.....	18
2.2 Структура та етапи планування уроків німецької мови.....	21
2.3 Роль автентичних матеріалів у процесі вивчення німецької мови та культури.....	23
Висновки до розділу 2.....	26
ВИСНОВКИ	27
РЕЗЮМЕ	28
SUMMARY	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30
ДОДАТКИ	32

ВСТУП

У сучасному світі, де глобалізація та міжкультурна комунікація стають нормою, вивчення іноземних мов та культур є ключовим елементом освітнього процесу. Саме тому, дуже важливого значення набуває вивчення німецької мови та культури в середній школі, де учні не тільки вивчають нову мову, а й знайомляться з традиціями, цінностями та історією різних країн, зокрема Німеччини.

Старша школа – це період активного пізнання світу та формування особистості та особистісних навичок, а також, він дає хорошу можливість для поглибленого вивчення німецької мови та культури, що сприяє не лише розвитку розмовних навичок, а й також до формування правильного світогляду та відкритості до різноманітного культурного досвіду.

Тема, яку я обрала, є **актуальною**, оскільки врахування специфіки структури уроків німецької мови та культури в старшій школі сприятиме більш ефективному формуванню в учнів мовленнєвих та міжкультурних навичок, підготовці їх до життя в сучасному світі та вихованню їх рівня міжнародної компетенції.

Мета роботи – дослідити та проаналізувати теоретичні основи та практичні аспекти навчання німецької мови та культури в загальноосвітній школі з метою визначення оптимальних методів навчання та підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Гіпотеза дослідження передбачає, що оптимізація структури уроків німецької мови та культури в старшій школі сприятиме підвищенню рівня засвоєння матеріалу та підвищенню мотивації учнів до вивчення іноземної мови.

Предметом дослідження - є уроки німецької мови та культури, які проводяться в старших класах загальноосвітніх навчальних закладів.

Предметом дослідження - є структурні особливості уроків німецької мови та культури в старшій школі в загальноосвітніх навчальних закладах.

Завдання дослідження включає:

- 1) Визначити структурні елементи уроків німецької мови та культури в старшій школі.
- 2) Проаналізувати застосування різних методик навчання на уроках німецької мови та культури.
- 3) Вивчити роль інтерактивних методів та автентичних матеріалів у навчальному процесі старшої школи.

Для дослідження теми можуть використовуватися такі **методи дослідження**:

- 1) аналіз наукової літератури, зокрема підручників, статей та інтернет-джерел за даною темою.
- 2) систематизація, порівняння, аналіз та зіставлення отриманої інформації.
- 3) узагальнення результатів аналізу, спираючись також на власне розуміння теми.

Теоретична значущість даної теми полягає у розкритті ефективних методів і підходів до викладання німецької мови та культури в старшій школі, що сприяє підвищенню якості освіти та розвитку мовної та міжкультурної компетентностей учнів.

Практичне значення даної теми полягає в тому, що вивчення структурних особливостей уроків німецької мови та культури допоможе вчителю створити більш ефективні та цікаві уроки, що сприятиме підвищенню рівня засвоєння навчального матеріалу та мотивації учнів до вивчати іноземну мову.

Отримані дані з цієї курсової роботи **можуть бути корисні** вчителям німецької мови старшої школи для оптимізації навчального процесу та підвищення якості викладання, а також методистам та розробникам навчальних програм для удосконалення навчальних матеріалів та методичних рекомендацій.

РОЗДІЛ 1

Теоретичні основи вивчення німецької мови та культури у старшій школі

1.1 Історичний нарис вивчення німецької мови у шкільній програмі старшої школи

Історія вивчення німецької мови у шкільній програмі старшої школи має глибокі корені, які сягають до середньовіччя, коли латинська мова перестала бути єдиною мовою навчання в німецьких школах. В цей період німецька мова стала важливою для спілкування всередині країни, а також розвитку літературних традицій, що сприяло поширенню її в середовищі освіти.

Процес стандартизації німецької мови та її становлення як літературної мови також мав великий вплив на включення її до шкільних програм. Зокрема, у період романтизму та національних рухів у ХІХ столітті, німецька мова стала символом національної єдності та культурного самовизначення. Це спричинило появу перших стандартизованих підручників з німецької мови для шкіл, які спрямовувалися на розвиток навичок читання, письма та граматики.

У ХХ столітті, з виникненням нових педагогічних підходів та розвитком комунікаційних технологій, вивчення німецької мови в шкільній програмі старшої школи отримало нові риси. Виникли спеціалізовані курси для підготовки до міжнародних мовних сертифікатів, що стали важливими вимогами для вступу до університетів та отримання роботи в міжнародних компаніях. [1, с. 34-37]

Крім того, варто зазначити вплив реформаційного руху на вивчення німецької мови. Мартін Лютер, який відіграв ключову роль у реформації, активно пропагував використання німецької мови, як мови письма та проповіді. Його переклад Біблії на німецьку мову став важливим етапом у становленні літературної німецької мови та сприяв її впровадженню в освітній процес.

Розглянемо більш детально реформи Лютера, для кращого розуміння їх в освіті:

1) **Переклад Біблії на німецьку мову:** Переклад Біблії Мартіном Лютером з латини на німецьку мову не лише відобразив текст священної книги у доступній для народу мові, але й став каталізатором для розвитку самої німецької мови. У цьому перекладі Мартін Лютер виявив велику мовну обізнаність та майстерність, уважно добираючи слова та фрази, щоб вони відображали суть ідеї оригінального тексту.

Важливими моментами в цьому перекладі були не лише переклад самого змісту, але й увага до мовних особливостей німецької мови. Лютер прагнув, щоб переклад відповідав мовним стандартам та нормам того часу. Він впроваджував нові слова, формулювання та конструкції, які відображали тодішню живу мову та сприяли розвитку літературної німецької мови.

За допомогою цього перекладу, Лютер не лише зробив текст Біблії доступним для широкого кола людей, але й вніс значний внесок у становлення та розвиток німецької мови як літературної.

Багато з мовних характеристик, вперше використаних у перекладі Лютера, стали стандартом для мови і в подальшому вплинули на формування сучасної німецької мови. Таким чином, переклад Біблії Мартіном Лютером можна вважати ключовою подією в історії німецької мови та літератури, яка призвела до поширення та вивчення її більш глибоко. [2, с. 8]

2) **Публічні проповіді на німецькій мові:** Лютер активно пропагував ідею проведення релігійних служб та проповідей на мові народу, а не на латині, яка була стандартною мовою для релігійних обрядів у католицькій церкві того часу. Це дозволило звичайним людям краще розуміти та сприймати релігійні уроки та послання.

3) **Освіта народу:** Лютер вважав освіту народу важливою частиною релігійної та соціальної реформи. Він пропагував створення шкіл, де навчання велось на мові народу, щоб кожен міг мати доступ до освіти та релігійних текстів.

Також, важливо зазначити поширення німецької мови, як мови науки та досліджень:

- 1) **Наукові досягнення в Німеччині:** У XVIII-XIX століттях Німеччина стала центром наукових відкриттів та досліджень в багатьох сферах, включаючи філософію, математику, фізику, хімію та інші галузі. Німецькомовні вчені та дослідники, такі як: Альберт Ейнштейн, Брати Райт, Готтліб Даймлер та інші, зробили значний внесок у розвиток науки та технологій. [10, с. 10 -13]
- 2) **Популяризація німецької мови в наукових колах:** Багато наукових праць у цей період було написано німецькою мовою. Деякі з найвідоміших та впливових праць цього періоду включають "Критику чистого розуму" Іммануїла Канта, "Феноменологію духу" Гегеля, "Медичні дослідження" Рудольфа Вірхова, "Природне право і політична економія" Адама Сміта, "Теорія відносності" Альберта Ейнштейна, серед інших. Ці праці внесли суттєвий внесок у розвиток філософії, науки, медицини та інших галузей. [10, с. 10 -13]
- 3) **Включення німецької мови до шкільних програм:** У зв'язку з розквітом наукових досліджень у Німеччині, німецька мова стала важливою для академічного розвитку. Це спричинило включення німецької мови до шкільних програм старшої школи як обов'язкового предмета для тих, хто бажав працювати у науковій сфері.

1.2 Основні методи та підходи до вивчення іноземних мов у старшій школі

Як вже було зазначено раніше, вивчення іноземних мов у старшій школі є важливою складовою освіти, що сприяє розвитку культурного розуміння, міжкультурної комунікації та особистісного зростання учнів.

Основні методи та підходи до вивчення іноземних мов у цьому віковому періоді визначаються як педагогічними традиціями, так і сучасними науковими дослідженнями в галузі навчання мов.

Враховуючи важливість цього аспекту освіти, ми розглянемо основні методи та підходи, які використовуються для ефективного вивчення іноземних мов у старшій школі.

Рис.1 Методи та підходи до вивчення іноземної мови

Розглянемо ці методи більш детально:

Комунікативний підхід - це процес навчання є моделлю комунікації. [11, с. 44]. Багато методистів працювали над розвитком комунікативного підходу. Серед них були Р. Ленгс з США, який винайшов цей підхід, У. Літлвуд з Великої Британії, Г. Е. Піфо з Німеччини, а також О. О. Леонтєва, О. Д. Карп'юк та Н. К. Скляренко з України. Вони всі зробили значний внесок у теорію та практику цього методу, розробивши та визначивши його основні принципи, методи та форми роботи. [12, с. 39]

Основним принципом цього підходу є вивчення мови не як набору граматичних правил та словникових одиниць, а як засобу вираження думок, ідей, почуттів та потреб.

Основні риси комунікативного підходу:

- 1) **Орієнтація на практичне застосування мови:** Учні вивчають мову з метою використання її у реальних ситуаціях спілкування, таких як подорожі, розмови з носіями мови, ділові переговори тощо.
- 2) **Розвиток всіх аспектів мовленнєвої компетенції:** Під час навчання акцент робиться на розвиток сприйняття мови на слух, усного мовлення, читання та письма.
- 3) **Активна участь учнів у процесі навчання:** Учні взаємодіють між собою та з вчителем у різних ситуаціях, використовуючи мову для спілкування та обміну інформацією.
- 4) **Використання реальних матеріалів та ситуацій:** Навчальні матеріали базуються на реальних текстах, аудіо- та відеоматеріалах, які відображають ситуації з життя. [3, с. 220-223]

Також, приведу приклади використання комунікативного підходу, які я застосовувала для проведення уроків:

- 1) **Рольові ігри:** Учні виконують ролі різних персонажів у ситуаціях звичайного життя або професійних обставин, використовуючи мову для спілкування та вирішення конфліктів.
- 2) **Ділові симуляції:** Учні грають ролі менеджерів, клієнтів, працівників підприємств тощо, вирішуючи реальні ділові завдання та використовуючи мову для обговорення стратегій та прийняття рішень.
- 3) **Подорожі:** Учні планують маршрути подорожей, бронюють готелі, замовляють їжу в ресторані, спілкуються з місцевими жителями тощо, використовуючи мову для спілкування у реальних ситуаціях.
- 4) **Дискусії та дебати:** Учні обговорюють актуальні теми, виражають свої погляди та аргументи, використовуючи мову для переконливого висловлення своїх ідей.

Основною метою цієї методики є розвинення у учнів навичок вільного мовлення, щоб вони могли спочатку вільно висловлювати свої думки мовою, а потім могли використовувати її для мислення.

Аудіо-візуальний метод у вивченні іноземної мови базується на використанні аудіо- та відеоматеріалів для підвищення ефективності навчання. Цей метод виник у Франції у 1950-х роках завдяки спільним дослідженням французьких та югославських учених. Цей метод спрямований на інтенсивне навчання дорослих у мовленнєвій практиці французької мови. Становлення методу пов'язане з внеском таких відомих лінгвістів і психологів, як П. Губерін, П. Ріван, Р. Мішеа, Ж. Гугенейм та А. Соважо. [12, с. 320]

Цей підхід сприяє розвитку розуміння мовлення на слух, покращує вимову, а також допомагає засвоїти нові лексичні та граматичні структури.

Основними складовими аудіо-візуального методу є відеоуроки, аудіозаписи, фільми, пісні, відеоролики та інші мультимедійні засоби.

Основні риси аудіо-візуального методу:

- 1) **Відтворення реальних мовних ситуацій:** За допомогою аудіо- та відеоматеріалів учні отримують можливість потрапити в реальні мовні ситуації, такі як розмови, інтерв'ю, діалоги між носіями мови тощо.
- 2) **Розвиток аудіативних навичок:** Слухання аудіозаписів у носіїв мови допомагає учням покращити розуміння мовлення на слух, розвиває навички розпізнавання різних акцентів та інтонацій.
- 3) **Вивчення нової лексики та граматики:** Відео- та аудіоуроки містять нові слова, вирази та граматичні структури, які учні можуть вивчати у контексті їх реального використання.
- 4) **Стимулювання мовного середовища:** Аудіозаписи та відеоролики, що відображають реальні ситуації з життя, створюють мовне середовище, яке заохочує учнів активно взаємодіяти з мовою.
- 5) **Засвоєння вимови та інтонації:** Слухання вимови слів та фраз у носіїв мови допомагає учням відтворювати правильну вимову та інтонацію.

[4, с. 220-223]

Приклади використання аудіо-візуального методу:

- 1) **Відеоуроки:** Відеоуроки можуть включати різні теми, від базових граматичних конструкцій до аутентичних розмовних ситуацій.
- 2) **Аудіозаписи із розмовними клубами:** Учні можуть слухати аудіозаписи розмовних клубів, де носії мови обговорюють різні теми.
- 3) **Фільми та серіали:** Дивитися фільми та серіали у мові, з або без субтитрів, допомагає учням зануритися у мовне середовище та покращити розуміння мовлення на слух.
- 4) **Аудіоуроки з вправами на вимову:** Аудіозаписи з вправами на вимову словникових одиниць та фраз допомагають учням поліпшити їхню вимову.

Аудіо-візуальний метод вивчення іноземної мови є ефективним і захопливим способом засвоєння мовних навичок, оскільки він стимулює багато різних сенсорних каналів та сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу.

Граматично-трансформаційний підхід у вивченні іноземної мови базується на систематичному вивченні граматичних структур та їх трансформаціях, що дозволяє учням розуміти принципи побудови мови і використовувати їх для створення нових речень та виразів. Цей підхід акцентує увагу на правилах граматики та їх практичному застосуванні в мовленні.

[14, с. 24-31]

Основні риси граматично-трансформаційного підходу:

- 1) **Систематичність:** Учні систематично вивчають граматичні структури мови, починаючи з базових концепцій і переходячи до більш складних.
- 2) **Вправи на трансформацію:** Учні здійснюють різні трансформації граматичних конструкцій, такі як перетворення активних речень на пасивні, зміна часів, розширення та скорочення речень тощо.
- 3) **Практичне застосування:** Учні використовують вивчені граматичні правила для створення власних речень та виразів у мовленні.
- 4) **Аналіз текстів:** Учні аналізують тексти з метою виявлення та розуміння вживання різних граматичних структур у реальних контекстах.

5) **Поступовий підхід:** Підхід спочатку розглядає базові граматичні конструкції, а потім переходить до більш складних, дозволяючи учням систематично набирати навички.

[5, с. 101-105]

Приклади використання граматично-трансформаційного підходу:

- 1) **Вправи на перетворення речень:** Учні отримують речення та здійснюють різні граматичні трансформації, наприклад, перетворюють активні речення на пасивні або змінюють форми дієслів для відтворення різних часів.
- 2) **Аналіз текстів:** Учні аналізують тексти, виділяючи різні граматичні структури та розуміючи їх роль у побудові тексту.
- 3) **Створення власних виразів:** Учні використовують вивчені граматичні правила для створення власних речень та виразів, демонструючи їхнє розуміння та вміння застосовувати їх у практичних ситуаціях.

Грамматично-трансформаційний підхід є корисним інструментом у вивченні іноземної мови, оскільки дозволяє учням систематично оволодівати граматичними навичками та розвивати їхнє мовленнєве майстерність.

Інтерактивні методи вивчення іноземної мови передбачають активну участь учнів у навчальному процесі та їх співпрацю з іншими учнями та вчителями. Основна мета цих методів - стимулювати комунікативні навички та забезпечити повноцінне вивчення мови в умовах взаємодії та обміну інформацією.

Приклади інтерактивних методів:

- 1) **Рольові ігри:** Учні відтворюють реальні життєві ситуації, використовуючи мову, щоб взаємодіяти між собою.
- 2) **Дискусії:** Учні обговорюють та обмінюються думками на різноманітні теми, розвиваючи свої вміння виражати свої думки та доводити їх.
- 3) **Групові проекти:** Учні працюють у групах над спільними завданнями, співпрацюючи та ділячись відповідальністю.

- 4) **Спільне розв'язання завдань:** Учні працюють разом над вирішенням завдань або проблем, використовуючи мову для обговорення рішень та пошуку варіантів вирішення. [6, с. 1-3]

Контекстуальний підхід вивчення мови базується на використанні реальних життєвих ситуацій, в яких мова використовується носіями мови. Основна ідея - навчати мову в контексті її практичного застосування, щоб учні могли засвоїти її ефективніше.

Приклади контекстуального підходу:

- 1) **Використання аутентичних матеріалів:** Використання реальних текстів, аудіо- та відеоматеріалів, що відображають різноманітні життєві ситуації.
- 2) **Рольові ігри:** Сценарії, які відтворюють ситуації з реального життя, де учні мають використовувати мову для спілкування.
- 3) **Вивчення мови за темами:** Вивчення мови шляхом опрацювання тематичних блоків, які відповідають реальним життєвим ситуаціям. [7, с. 1-6]

Індивідуалізований підхід вивчення мови передбачає адаптацію навчального процесу до потреб кожного окремого учня. Цей підхід враховує індивідуальність кожного учня, його рівень знань, інтереси та стиль навчання.

Приклади індивідуалізованого підходу:

- 1) **Робота в парах або малих групах:** Учні мають можливість взаємодіяти один з одним, обмінюватися думками та допомагати один одному.
- 2) **Індивідуальні завдання:** Завдання, адаптовані до індивідуальних потреб та рівня кожного учня.
- 3) **Підтримка вчителя:** Вчителі надають індивідуальну підтримку та допомогу кожному учню в процесі навчання. [8, с. 1-4]

1.3 Педагогічні та культурологічні аспекти вивчення німецької мови та культури

У цьому розділі ми звернемося до двох основних аспектів вивчення німецької мови та культури: педагогічного та культурологічного. Важливо зазначити, що існує ще багато методів вивчення іноземної мови, такі як: Task-based learning/навчання, Presentation-Practice-Production, Lexical Approach, Functional Approach, Communicative Approaches [16, с. 10-11]

Педагогічний аспект – це система підходів прийомів та стратегій, спрямованих на досягнення мовної компетентності учнів. Основна мета педагогічного методу полягає в створенні сприятливого середовища для ефективного навчання та вироблення мовних навичок учнів. [15, с. 186-188]

Основні характеристики педагогічного аспекту:

- 1) **Індивідуалізація:** Врахування індивідуальних потреб, інтересів, темпу і стилю навчання кожного учня. Педагог створює навчальні матеріали та вправи, що відповідають рівню знань та потребам кожного учня.
- 2) **Адаптація:** Здатність педагога адаптувати навчальний процес до різних ситуацій, групових складів та особливостей учнівського контингенту. Це може включати застосування різноманітних методів та прийомів навчання залежно від потреб групи або індивідуальних характеристик учнів.
- 3) **Взаємодія та співпраця:** Сприяння активної взаємодії між учителем і учнями, а також між самими учнями. Це може включати спільне обговорення тем, групові проекти, партнерську роботу та інші форми співпраці, які сприяють активному навчанню.
- 4) **Поступовість та систематичність:** Педагогічний метод передбачає поступове та систематичне введення нового матеріалу, засвоєння його учнями та постійне повторення для закріплення знань. Він базується на принципі послідовності та логічності в подачі навчального матеріалу.

Культурологічний аспект, з іншого боку, розглядається з точки зору вивчення культурних аспектів, історії, традицій та менталітету німецькомовних країн. Обидва аспекти взаємодіють між собою, створюючи комплексний підхід до вивчення мови та культури.

Ми дослідимо, як ці два аспекти взаємодіють та впливають на процес вивчення німецької мови та культури в старшій школі, а також як вони сприяють формуванню культурно компетентних та мовно обізнаних особистостей. Розглянемо різноманітні методи та підходи, що використовуються в навчанні, а також важливість розуміння культурних контекстів для успішного вивчення мови.

Розуміння **культурного контексту** є ключовим аспектом вивчення будь-якої іноземної мови, оскільки воно допомагає студентам отримати глибше розуміння не лише самої мови, але й особливостей життя та менталітету носіїв цієї мови. У випадку німецької мови, культурний контекст включає різноманітні аспекти, такі як традиції та звичаї, література, мистецтво і архітектура, а також кулінарія.

- 1) **Традиції та звичаї:** Німецька культура має багату історію та традиції, які знаходять відображення в різних аспектах суспільного життя. Наприклад, святкування Різдва у Німеччині включає в себе різноманітні різдвяні ярмарки, де можна придбати подарунки, солодощі та іграшки. Октоберфест є ще однією важливою традицією, яка привертає увагу мільйонів людей з усього світу, що бажають насолодитися німецьким пивом, стравами та розвагами. Пізнання цих традицій допомагає студентам краще розуміти культурний контекст, в якому вони вивчають мову.
- 2) **Література:** Німецька література є важливою складовою культури країни і має глибокі історичні корені. Роботи таких видатних письменників, як Йоганн Вольфганг фон Гете, Фрідріх Шиллер, Грімм брати, Томас Манн та багато інших, відображають різноманітні аспекти німецького суспільства та культури. Наприклад, вивчення творів Гете дозволяє

студентам поглибити розуміння німецької романтичної літератури та її впливу на європейську культуру в цілому.

3) **Мистецтво і архітектура:** Німецька мистецька традиція відома своєю різноманітністю та величчю. Від ренесансу до модернізму, німецькі художники та архітектори залишили величезний слід у світовій культурі. Наприклад, архітектурні шедеври Фрідріха Шінкеля, такі як Берлінський собор або Бранденбурзькі ворота, є символами не лише німецької культури, але й всього світу. Вивчення цих творів допомагає студентам розширити своє уявлення про культурний багаж Німеччини.

4) **Кулінарія:** Німецька кухня відома своєю різноманітністю та смаком. Традиційні страви, такі як смажена ковбаса, баварські пироги та пиво, є важливою частиною культурного обряду у Німеччині. Вивчення німецької кулінарії допомагає студентам краще розуміти повсякденне життя та цінності німецького суспільства.

Розуміння цих аспектів культурного контексту може бути здійснене через різноманітні навчальні ресурси та матеріали. Наприклад, підручники з німецької мови для старшої школи часто включають розділи про культуру та традиції Німеччини. Крім того, інтернет-ресурси, такі як відеоуроки та веб-сайти з німецької культури, можуть бути корисними джерелами інформації для студентів.

ВИСНОВКИ РОЗДІЛ 1

Аналіз історичного нарису вивчення німецької мови у шкільній програмі старшої школи демонструє, що зміни та розвиток методів і підходів до викладання цього предмету є не лише невід'ємною частиною освітньої системи, але й рефлексією соціокультурних та політичних трансформацій.

Історичний нарис виявляє, як змінювалася акцентуація в навчанні німецької мови від важливості граматичних правил до активного спілкування та вивчення культурних аспектів. Також, він свідчить про вплив глобалізації та розвитку технологій на навчальний процес, що вимагає постійного оновлення методик та підходів до викладання німецької мови.

У розділі, присвяченому основним методам та підходам до вивчення іноземних мов у старшій школі, можна виокремити широкий спектр стратегій навчання, який постійно доповнюється та розвивається. Від традиційних граматичних методів до сучасних комунікативних та інтерактивних підходів, учителі стикаються з вибором найбільш ефективних методик, які враховують індивідуальні особливості та потреби учнів. Застосування таких різноманітних методів дозволяє створити стимулююче та адаптивне навчальне середовище, яке сприяє розвитку мовних та міжкультурних навичок.

Педагогічні та культурологічні аспекти вивчення німецької мови та культури у старшій школі виявляються важливими для формування повноцінного мовного та міжкультурного розвитку учнів. Врахування культурних аспектів дозволяє створити контекст, у якому учні можуть ефективно спілкуватися та розуміти культурні особливості мови. Такий підхід допомагає учням розширити свої горизонти, розвинути толерантність та сприяє більш глибокому засвоєнню мови та культури.

Розділ 2. Особливості планування та організації уроків німецької мови та культури

2.1 Важливість планування уроків німецької мови

Успішне вивчення німецької мови в старшій школі вимагає грамотного та систематичного планування уроків. Планування уроків є ключовим елементом педагогічного процесу, який враховує потреби та можливості учнів, цілі та завдання навчання, а також використання різноманітних методик та ресурсів. У цьому розділі розглянемо структуру та етапи планування уроків німецької мови з метою забезпечення ефективного та цільового навчання.

Розглянемо структуру планування уроку німецької мови більш детально. З досвіду колеги, вчителя німецької мови Мариніної О.В. *«Головною метою планування навчального процесу з іноземної мови - є науково обґрунтована організація освітнього процесу, що веде до засвоєння учнями навчального матеріалу програми»*. [9, с. 1-4]

На Рис. 2 зображені найважливіші аспекти планування уроку.

Важливість планування уроків німецької мови

- 1 Організація та структура
- 2 Максимізація навчального часу
- 3 Досягнення навчальних цілей
- 4 Стимулювання активності учнів
- 5 Адаптація до потреб учнів

Рис. 2 Важливість планування уроку німецької мови.

1) Організація та структура уроку

Першим кроком у цьому процесі є визначення мети уроку та навчальних цілей, які визначають, що саме мають засвоїти учні. Це планування називається – поурочним плануванням. **Поурочний план** – логічна схема побудови уроку (він повинен відповідати типу уроку). План повинен демонструвати методи, форми, прийоми роботи з класом, спрямовані на досягнення мети. [17, с. 1-4]

Після цього вчителю важливо розпланувати послідовність дій на уроці, враховуючи різні етапи навчання, такі як введення нового матеріалу, практична робота, спілкування та висновки.

Кожен етап має свої чіткі завдання та методи навчання, що дозволяють учням крок за кроком засвоювати та застосовувати нові знання.

Планування також передбачає визначення часу, який буде відведено на кожен етап уроку, щоб забезпечити рівномірний розподіл часу та уникнути перевитрати часу на один або декілька етапів уроку.

Така структура дозволяє вчителю та учням краще зорієнтуватися на уроці, зберегти увагу та ефективно засвоїти навчальний матеріал.

2) Максимізація навчального часу

Це процес ефективного використання кожної хвилини уроку для максимально продуктивного навчання.

Це означає, що кожен етап уроку, починаючи від введення нового матеріалу до закріплення та оцінювання знань, має бути чітко спланованим та оптимально організованим. Для досягнення цієї мети вчителю важливо передбачити час, що буде відведено на кожну діяльність, та врахувати можливість переходу від одного етапу до іншого без зайвих затримок.

Крім того, важливо використовувати різноманітні методи та форми роботи, що дозволяють учням активно залучатися до навчального процесу та максимально використовувати час для розвитку своїх мовних навичок.

Такий підхід допомагає уникнути втрати часу на непродуктивні дії та забезпечує максимальну концентрацію на основних завданнях уроку. [18, с. 1-3]

3) Досягнення навчальних цілей

В уроці німецької передбачає чітке визначення цілей та використання відповідних методів, щоб учні засвоїли новий матеріал, розвинули мовні навички та розуміння. Мета визначає те, чим учні мають оволодіти на кінець уроку, серії уроків чи всього курсу. [19, с. 1-3]

Також варто зазначити, що важливим у формуванні мети уроку є – здатність розрізняти основну мету, допоміжні та особисті цілі уроку.

Основна мета - уроку визначає найбільш важливий результат, який ми сподіваємося досягти під час занять або серії занять (практична, освітня, розвиваюча та виховна і т.). [19, с. 1-3] Наприклад, це може бути бажання бачити, що учні розуміють та вміють свідомо використовувати новий мовний матеріал або поглибити їхнє володіння вже відомим матеріалом шляхом додаткової практики. Якщо основною метою є вивчення нового матеріалу, у план уроку слід включити приклади його використання.

Допоміжні цілі уроку визначають, який мовний матеріал та які навички учні повинні володіти, щоб досягти основної мети заняття. Вони вказують на те, які вміння та знання будуть потрібні для успішного виконання завдань та досягнення основної цілі уроку. Наприклад, якщо головною метою є вправи на прохання, то допоміжні цілі можуть охоплювати мовний матеріал і навички, необхідні для висловлення таких прохань. Зазвичай допоміжні цілі базуються на вже вивченому матеріалі.

Окрім навчальних цілей, ми також можемо визначити **особисті цілі вчителя**. Вони вказують на аспекти, які ми хочемо покращити у своєму викладанні. Ці цілі можуть стосуватися оптимізації використання навчальних матеріалів, впровадження певних методик навчання або розвитку взаємин з учнями. Наприклад:

- 1) покращення використання фонетичних таблиць;
- 2) організація парної роботи учнів з однокласниками;
- 3) стимулювання учнів, які мовчать, до активної участі в уроці. [19, с. 1-3]

4) Стимулювання активності учнів

Передбачає використання різноманітних методів та форм роботи, які спонукають учнів до активної участі в навчальному процесі. Це може включати інтерактивні вправи, групову роботу, дискусії, рольові ігри, проекти та використання технологій.

Ключовим є створення стимулюючого середовища, де учні відчуються впевнено, безпечно та мають можливість висловити свої думки та ідеї.

5) Адаптація до потреб учнів

Це включає врахування рівня знань, інтересів, стилів навчання та особистих потреб кожного учня. Вчителю важливо створити різноманітні навчальні сценарії, які відповідають різним потребам учнів, таким чином, щоб навчальний матеріал був доступним і зрозумілим для всіх.

Це може включати використання різних методів навчання, індивідуальне консультування, а також надання додаткової підтримки або завдань для тих учнів, які мають особливі потреби. Гнучкий підхід до навчання допомагає створити сприятливу навчальну атмосферу, де кожен учень може розвивати свої навички та досягати своїх навчальних цілей.

2.2 Структура та етапи планування уроків німецької мови

Як вже було зазначено раніше, планування уроків німецької мови є надзвичайно важливим процесом, оскільки від нього залежить якість навчання та рівень досягнень учнів. Це складний та ретельно продуманий процес, який включає в себе кілька ключових етапів.

Перший етап - це визначення мети уроку та навчальних цілей. Вчителю потрібно чітко визначити, що саме він хоче досягнути на кожному конкретному уроці. Це може бути оволодіння конкретними мовними структурами, розвиток певних навичок чи вивчення нового тематичного матеріалу. Про це, більш детально, було розглянуто в розділі 2.1

Другий етап - це розробка структури уроку. Питання структури уроку викликає багато суперечок у сучасній освіті та методиці викладання мов. Чи потрібно точно дотримуватися стандартної схеми для кожного типу уроку, чи можна експериментувати з порядком розташування етапів. Погляди в цьому питанні різняться. Проте важливо зрозуміти, що структура уроку повинна бути конкретною, але водночас гнучкою, щоб враховувати вікові особливості учнів, зміст матеріалу та мету кожного конкретного заняття.

Вчитель планує послідовність дій на уроці, визначає час на кожен етап та обирає методи навчання, які найбільш ефективно допоможуть досягти поставлених цілей. Наприклад, урок може починатися з введення нового матеріалу, після чого слідує вправи на закріплення, ролеві ігри для практики мовлення та завершальна частина з підсумками та оцінюванням.

Третій етап - це вибір методик та прийомів навчання. Вчитель враховує індивідуальні особливості учнів та вибирає методи, які найкраще відповідають їхнім потребам та стилю навчання. Розглянемо більш детально деякі методики навчання:

- 1) **За джерелом передачі та сприймання навчальної інформації:** словесні (усна інструкція), наочні (візуальні засоби), практичні (практичні вправи)
- 2) **За характером пізнавальної діяльності учнів:** пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький.
- 3) **Залежно від основної дидактичної мети і завдань:** методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок.
- 4) **З точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання:** методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контроль, самоконтроль, взаємоконтроль і корекція, самокорекція, взаємокорекція в навчанні. [20, с. 1-2]

Четвертий етап - це розробка матеріалів та ресурсів для уроку. Вчитель підбирає або створює матеріали, які будуть цікавими та доступними для учнів.

Це можуть бути тексти, аудіо- та відеоматеріали, інтерактивні вправи чи завдання для самостійної роботи.

Не менш важливим є оцінювання навчальних досягнень учнів та проведення підсумкового обговорення результатів уроку. Вчитель оцінює рівень засвоєння матеріалу та виявляє можливість вдосконалення у подальшій роботі.

У цілому, планування уроків німецької мови - це комплексний та багатоаспектний процес, який вимагає від вчителя великої уваги до деталей, творчості та гнучкості для врахування потреб та індивідуальних особливостей кожного учня.

2.3 Роль автентичних матеріалів у процесі вивчення німецької мови та культури

Автентичні матеріали - це тексти, аудіо-, відеоматеріали або інші ресурси, які створені для носіїв мови в їхньому рідному середовищі. Вони відображають реальність та культуру мовної спільноти, зазвичай мають природну мовну форму та стиль.

Автентичні матеріали можуть бути газетними статтями, інтерв'ю, відеороликами, музикою, літературою тощо, які створені носіями мови для їхнього власного спілкування та інформування.

За Рисунком 3 можна виокремити 3 найосновніших фактори важливості автентичних матеріалів на уроці німецької мови для старшої школи.

Важливість автентичних матеріалів

- 1** формування мовних навичок
- 2** формування мовної компетентності
- 3** формування міжкультурної освіти

Рис. 3 Важливість автентичних матеріалів

Розглянемо кожен пункт окремо, та доведемо їх важливість на практиці.

1) Формування мовних навичок за допомогою автентичних матеріалів

Природна мовна форма та стиль таких матеріалів допомагають учням отримати реальний досвід мовленнєвої практики, а також розвивають різні аспекти мовної компетентності, такі як читання, письмо, слухання та усне мовлення.

Наприклад, використання автентичних текстів з газет або інтернет-ресурсів допомагає учням покращити навички читання. Вони зустрічаються з реальними новинами, статтями чи блогами, які використовуються носіями мови, що дозволяє їм підвищити свій словниковий запас, розуміння граматики та структури мови. Крім того, вони ознайомлюються з термінологією та виразами, які використовуються у певних контекстах, що підвищує їхню мовну компетентність.

У випадку аудіо- та відеоматеріалів, таких як фільми, передачі, інтерв'ю чи відеоролики, учні отримують можливість розвинути свої навички усного мовлення та слухання. Вони почуваються втягнутими у реальні ситуації спілкування та навчаються розрізняти між різними акцентами, швидким темпом мовлення та іншими мовними особливостями, що допомагає їм адаптуватися до різноманітних мовних ситуацій у реальному житті.

2) Формування мовної компетентності учнів

Оскільки ці матеріали відображають реальність мовлення та мовні ситуації, з якими учні можуть стикатися у реальному житті. Розглянемо це на прикладах:

Розвиток навичок розуміння мовлення: Використання аудіо- та відеоматеріалів, таких як реальні відео з виступами носіїв мови або аудіозаписи з розмовами, допомагає учням навчитися розрізняти різні варіанти вимови, інтонації та акценту. Наприклад, прослуховування інтерв'ю з носіями мови може допомогти учням зрозуміти, як люди спілкуються в реальних ситуаціях та як вживають різні мовні засоби.

Розвиток навичок усного мовлення: Використання автентичних діалогів, відео з реальними ситуаціями спілкування або ігор-ролевих ігор, дозволяє учням відпрацювати вміння виражати свої думки, вести бесіду та спілкуватися на іноземній мові. Наприклад, учні можуть відтворювати ролі в сценках з

реального життя, що стимулює їхню активність та розвиває навички спонтанного мовлення.

Розвиток навичок писемного мовлення: Використання автентичних текстів, таких як статті, листи, оголошення тощо, дає учням можливість побачити, як правильно організувати свої думки та висловлювати їх у письмовій формі. Наприклад, аналіз автентичних статей з газет або веб-сайтів допомагає учням зрозуміти особливості структури тексту, мовленнєві засоби та стиль мовлення.

3) Формуванні міжкультурної освіти учнів

Це дозволяє їм краще розуміти та оцінювати інші культури та способи життя, знайомитися з новими традиціями та способами життя, а також приміряти кожен культуру до себе, щоб зрозуміти, яка більше підходить тому, чи іншому учню.

Розглянемо це на прикладах:

Сприйняття культурних різноманітностей: Автентичні матеріали, такі як відеофрагменти, фотографії, тексти та аудіозаписи, допомагають учням поглибити своє розуміння різноманітності культур та традицій. Наприклад, вивчення матеріалів про свята, традиції та обряди інших країн дозволяє учням отримати уявлення про культурне багатство та різноманіття у світі.

Розвиток емпатії та розуміння: Автентичні матеріали допомагають учням розуміти та сприймати світовідчуття інших культур. Наприклад, аналіз фільмів, музики або літератури інших країн може сприяти розвитку емпатії, співчуття та культурної толерантності.

Навчання мовної культури та спілкування: Використання автентичних матеріалів дозволяє учням набувати навичок мовлення та спілкування в різних культурних контекстах. Наприклад, аналіз культурних особливостей мовлення в реальних ситуаціях, таких як інтерв'ю, дискусії або рольові ігри, сприяє розвитку мовної компетентності та міжкультурного спілкування.

ВИСНОВКИ РОЗДІЛ 2

У розділі 2 було розглянуто основні аспекти планування та організації уроків німецької мови та культури. Важливість планування уроків німецької мови була відзначена як ключовий елемент успішного навчання, оскільки від цього залежить ефективність та результативність навчального процесу. Структура та етапи планування уроків були ретельно розглянуті, включаючи визначення мети та навчальних цілей, вибір методів та матеріалів, а також оцінювання результатів уроку.

Особлива увага була приділена ролі автентичних матеріалів у процесі вивчення німецької мови та культури. Виявлено, що використання таких матеріалів є важливим чинником у формуванні мовних навичок, мовної компетентності та міжкультурної освіти учнів. Автентичні матеріали сприяють розширенню культурного горизонту учнів, розвитку емпатії та розуміння інших культур, а також набуттю навичок спілкування та мовлення в різних культурних контекстах.

Отже, планування та організація уроків німецької мови та культури вимагають уважної підготовки та розробки кожного етапу з метою досягнення навчальних цілей та забезпечення ефективного навчання. Використання автентичних матеріалів у цьому процесі відіграє значущу роль у формуванні мовних та міжкультурних компетентностей учнів.

ВИСНОВКИ

У цій курсовій роботі були ретельно проаналізовані теоретичні та практичні аспекти вивчення німецької мови та культури в старшій школі. Починаючи з розділу, що присвячений історичному нарисові вивчення німецької мови у шкільній програмі старшої школи, ми дослідили еволюцію методів та підходів до цього процесу на протязі часу.

Виявилось, що зміни у підходах відображають не лише соціокультурні та політичні зміни у самій Німеччині, а й глобальні тенденції, що впливають на навчальні програми у всьому світі. Особливу увагу було приділено зростанню значення мовного та культурного розмаїття в сучасному світі та його відображенню у шкільних програмах.

Другий розділ цієї курсової роботи дотикається до ключового аспекту навчального процесу - планування та організації уроків німецької мови. Визначивши важливість цього процесу як основи успішного навчання, ми розглянули структуру та етапи планування уроків. Особлива увага була приділена ролі автентичних матеріалів у вивченні німецької мови та культури. Я дослідила їхню значущість у формуванні мовних навичок, мовної компетентності та міжкультурної освіти учнів, а також привела приклади їх успішного використання на практиці.

Отже, дана курсова робота не лише розкрила важливі аспекти вивчення німецької мови та культури в старшій школі, а й надала вчителям конкретні настанови щодо ефективного організації навчального процесу. Вона підкреслила необхідність глибокого розуміння теоретичних засад та використання інноваційних підходів для досягнення найкращих результатів у навчанні мови та культури.

РЕЗЮМЕ

Курсова робота на тему «Структурні особливості уроків німецької мови та культури у старшій школі у закладах загальної освіти» розглядає теоретичні основи та практичні аспекти вивчення німецької мови та культури у старшій школі.

У розділі 1 надається історичний нарис вивчення німецької мови у шкільних програмах старшої школи, а також розглядаються основні методи та підходи до вивчення іноземних мов у цьому контексті. Окрема увага приділяється педагогічним та культурологічним аспектам вивчення німецької мови та культури.

У розділі 2 досліджуються особливості планування та організації уроків німецької мови та культури. Підкреслюється важливість планування уроків для досягнення навчальних цілей та забезпечення ефективного навчання. Також детально розглядається структура та етапи планування уроків, а також велике значення автентичних матеріалів у процесі вивчення німецької мови та культури.

Робота складається з 25 сторінок основного тексту, та налічує 20 джерел використаної літератури.

SUMMARY

The term paper on "Structural Features of German Language and Culture Lessons in Secondary Schools in General Education Institutions" examines the theoretical foundations and practical aspects of teaching German language and culture in secondary schools.

In Chapter 1, the historical overview of German language learning in secondary school programs is provided, along with an examination of the main methods and approaches to teaching foreign languages in this context. Special attention is given to the pedagogical and cultural aspects of teaching German language and culture.

Chapter 2 explores the peculiarities of planning and organizing German language and culture lessons. Emphasis is placed on the importance of lesson planning for achieving educational goals and ensuring effective learning. Additionally, the structure and stages of lesson planning are thoroughly examined, as well as the significant role of authentic materials in the process of learning German language and culture.

The paper consists of 25 pages of main text and includes 20 sources of literature used.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іванова О.В (2019) "Історія вивчення німецької мови в школах", Видавництво "Освіта", м. Київ, .
2. Березіна Ю.О. (2017) "РОЛЬ МАРТИНА ЛЮТЕРА ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАДІВ БІБЛІЇ У ФОРМУВАННІ НОРМОВАНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ", стаття
<file:///C:/Users/User/Downloads/15862-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-31359-1-10-20200625.pdf>
3. Стойко С. В.(2011) «Реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземних мов» / Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Чернігів: ЧДПУ. – Вип. 85 (Серія: Педагогічні науки). – С. 220-223.
4. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕТОДУ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У БАГАТОНАЦІОНАЛЬНІЙ АУДИТОРІЇ. (2018). Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія», 2(64), 39-41.
<https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/1939>
5. Загнітко А. П. (2014), «Сучасна лінгвістика: погляди та оцінки» : науково-аналітичне видання. – Донецьк : ДонНУ, – 101-105 с.
6. Годованець Н.І., Леган В.П. (2017) Науковий вісник Ужгородського університету. серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 1 (40)
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/16038/1>
7. Лазаренко Т.В., Осьмачко С.А. (2021) Використання контекстного навчання в процесі вивчення іноземної мови У ЗВО, № 75, Т. 2.
http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/75/part_2/21.pdf
8. Назаренко О. В. (2018) "РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ", стаття
9. Мариніна О.В. (2018), "Планування та перебіг уроку іноземної мови" стаття,
<https://info.osvita.te.ua/wp-content/uploads/2021/06/planing-and-perebir-inyaz.pdf>
10. А. І. Кормич, В. В. Багацький. (2002) Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.). Навчальний посібник. Одісей, Харків – стр 13-14

11. Карп'юк О. Д. (2004) Особливості комунікативного орієнтованого навчання англійської мови в початковій школі за серією навчально-методичних комплексів 2–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів /Навчальна книга, – 78 с.
12. Скліренко Н. К. (1999) Сучасні вимоги до вправ для формування навичок і вмінь – № 3. – С. 3–8.
13. Ніколаєва С.Ю. (1999) «Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах» – 320 с.
14. Гапонова С. В. (1998) Сучасні методи викладання іноземних мов закородоном – No 1. – С. 24–31.
15. Bates, T. (2016) Thirty Years Later: Reflection on Computer Assisted Learning or Communications for Instructional Technology in Distance Education. Ryerson University, Toronto, Canada, Vol. 32. No. 2. P.186–188.
16. Cambridge University Press (2018) “The TKT Course M1,2 and 3”
17. (2020) «Етапи планування уроку й підготовки до нього вчителя. Методи, форми і прийомні навчання. Типізація уроків. 70 способів похвалити учня» , стаття, с. 1
<https://naurok.com.ua/vimogi-do-pourochnih-planiv>
18. Speed Learning: Maximizing Student Learning and Engagement in a Limited Amount of Time, стаття, с 1-4
19. Cambridge ESOL (2019) “The CELTA Course Trainer’s Manual». <https://nus.org.ua/view/vyznachennya-mety-yak-element-vyvchennya-inozemnoyi-movy/>
20. Мартиненко С., Хоружа Л. (2020) "Методи навчання та їх класифікація", стаття
<https://ru.osvita.ua/school/method/780/>

ДОДАТКИ
План-конспект уроку німецької мови

(Дата 20 листопада 2023р.)
План-конспект уроку (№ 1 у 10-А класі)

Тип заняття: заняття з домінантою «тренування у спілкуванні».

Вид заняття: практичне заняття з формування лексичної компетентності.

Тема: **Heimat ist ...** Підтема: **Zu Hause in Deutschland**

Цілі:

Практичні: Оволодіти новими словами та фразами, що стосуються теми "Вдома в Німеччині". Використовувати та розширювати лексичний запас з понять, які стосуються домашнього життя у Німеччині.

Освітні: Ознайомлення з особливостями німецької культури та традиціями в сфері домашнього життя. Поглиблення знань про побутові аспекти та звичаї, які є типовими для німецьких будинків та родин.

Розвивальні: Розвиток навичок аудіювання та усного мовлення через використання практичних завдань і вправ на тему домашнього життя. Розвиток навичок читання та письма шляхом вирішення завдань, пов'язаних з німецькою культурою та побутом.

Виховні: Сприяння вивченню мови як іноземної мови та вироблення позитивного ставлення до німецької граматики. Виховання культури спілкування німецькомовних країн.

Обладнання уроку: підручник Aspekte junior B2 Kursbuch, зошит Aspekte junior B2 Arbeitsbuch, ручка, мобільні телефони, ноутбук

План уроку

Початок уроку	Час (хв.)
I. Організаційний момент	5
II. Перевірка домашнього завдання	10
III Мовленєва/ фонетична зарядка	10
Основна частина уроку	
IV	40
V. Пояснення домашнього завдання	5
VI. Підсумки уроку. Прощання.	5

